Instytut Pamięci Narodowej

https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/konkursy-i-nagrody/nagroda-kustosz-pamieci/2009/24262,Ksiadz-Czeslaw-Wala-19362020.html
19.04.2024, 09:02

Ksiądz Czesław Wala (1936–2020)

Ksiądz Czesław Wala. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Pochodzi z Rudnika nad Sanem, miasteczka z dużymi tradycjami patriotycznymi. Urodził się w rodzinie rzemieślniczej. Ukończył seminarium duchowne w Sandomierzu i 7 czerwca 1964 roku otrzymał święcenia kapłańskie. Po święceniach pracował w parafii Sławno koło Opoczna, gdzie stworzył teatrzyk parafialny, skupiając wokół siebie młodzież i starszych. Za ten entuzjazm spotkał się z pierwszymi szykanami ze strony służby bezpieczeństwa, wytoczono mu nawet proces sądowy, przerwany później wobec całkowitego poparcia dla księdza ze strony miejscowej społeczności. W czerwcu 1967 r. rozpoczął posługę wikarego w parafii w Krynkach koło Starachowic.

Trafił na nieprzyjazny teren – duże odległości, niezbyt przychylnie nastawieni parafianie. W oddalonej o 9 kilometrów od Krynek wsi Kałków chciał zbudować kaplicę, lecz miejscowa ludność nie poparła tego pomysłu. Niechęć do Kościoła była, zdawało się, powszechna. We wsi spotkał się z ubóstwem i ze skutkami wojny, zwrócił się więc ku ludziom biednych, ułomnym. Zaczął tworzyć duszpasterstwa głuchoniemych. Odwiedzał chorych, których w miarę możliwości wspierał materialnie. W samych Krynkach organizował dziewczęcą scholę, młodzieżowy zespół teatralny. W każdą środę szedł pieszo lub jechał rowerem do Kałkowa, aby uczyć dzieci, które ze względu na odległość nie mogły uczęszczać na katechezę. Pierwsze lekcje odbywały się w mieszkaniach prywatnych. Niebawem

mieszkańcy ujrzeli w osobie księdza nie tylko nauczyciela, ale i przyjaciela. Jego autorytet rósł. W szopie przy drodze do Kalkowa powstała pierwsza kaplica. W miarę upływu czasu, poznawania ludzi, rosły zamiary tworzenia Kościoła w szerokim znaczeniu słowa. Władze komunistyczne coraz pilniej przyglądały się nowemu księdzu – zaczęły piętrzyć przeszkody. Ksiądz Czesław stał się stałym przymusowym gościem tamtejszej służby bezpieczeństwa, jednak ani nie dał się zastraszyć, ani nie uległ indoktrynacji. Zamieszkał w Kałkowie i mimo szykan i trudności realizował zamierzenia.

Przed końcem ubiegłego stulecia powstał kompleks obiektów składający się na Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej, wzniesione jako wotum dziękczynne za ocalenie Narodu Polskiego od ateizmu z błagalną prośbą o pokój na świecie. Przy wsparciu miejscowych środowisk, a także osób i instytucji, które ksiądz Wala zjednał swoim zapałem, wybudowany został kościół, plebania, hospicjum – Dom Ludzi Starszych im. Sue Ryder. Powstała Wioska dla Niepełnosprawnych, eremy – domy rekolekcyjne z widokiem na Święty Krzyż, Dom Pielgrzyma, Dom Jana Pawła II i wiele innych obiektów kultu religijnego. Jednym z ważniejszych miejsc na terenie Sanktuarium jest Golgota. We wzniesionym na kształt średniowiecznego zamczyska obiekcie utworzono 38 kaplic (oratoriów) jako Izby Pamięci Narodowej. Każda kaplica to swoiste muzeum z eksponatami z czasów wojny i powojennymi. Każda ma swojego patrona (Oratorium o. Maksymiliana Marii Kolbego, Powstańców Warszawskich, Ofiar Obozów Zagłady, Radomskiego Protestu Czerwiec '76, ks. Jerzego Popiełuszki i in.). Golgotę odwiedzają liczne pielgrzymki, także z zagranicy.

Ks. Czesław Wala zmarł w Rudniku nad Sanem 31 maja 2020 r.